

**ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณี การแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ม. และบริษัท จ.**

ระหว่าง	บริษัท ม.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ
	บริษัท จ.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

การแจ้งผลการรวมธุรกิจ

ด้วยบริษัท ม. ยื่นแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจ พร้อมเอกสารหลักฐาน ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๒ เพื่อขอแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ม. และบริษัท จ. ซึ่งได้กระทำการรวมธุรกิจ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ใช้ในการพิจารณาการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่าง บริษัท ม. และบริษัท จ. มีรายละเอียดดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ประกอบการธุรกิจ

๑.๑ ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ

บริษัท ม. เป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตและผลิตภัณฑ์ประกันภัยในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีบริษัทที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกันในประเทศไทย จำนวน ๒ บริษัท ได้แก่ (๑) บริษัท ม.๑ ประกอบธุรกิจจำหน่ายประกันชีวิตและจำหน่ายประกันวินาศภัย และ (๒) บริษัท ม.๒ ประกอบธุรกิจการให้คำปรึกษาด้านผลประโยชน์ลูกจ้าง

๑.๒ ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

บริษัท จ. เป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตและผลิตภัณฑ์ประกันภัยในประเทศอังกฤษ ซึ่งมีบริษัทในเครือที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทยจำนวน ๒ บริษัท

ได้แก่ (๑) บริษัท จ.๑ ประกอบธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัย และ (๒) บริษัท จ.๒ ประกอบธุรกิจนายหน้าประกันชีวิต

๒. ข้อมูลการรวมธุรกิจ

บริษัท ม. เข้าซื้อหุ้นทั้งหมดของบริษัท จ. เพื่อเข้าเป็นผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท จ. แต่เพียงผู้เดียวผ่านทางบริษัทลูก คือ บริษัท ม.๓ โดยซื้อหุ้นในราคาหุ้นละ xxx ปอนด์ คิดเป็นมูลค่าการรวมธุรกิจ ประมาณ xxx ล้านปอนด์ หรือคิดเป็นเงินไทยประมาณ xxx ล้านบาท

๓. โครงสร้างผู้ถือหุ้นหลังการรวมธุรกิจ

การรวมธุรกิจครั้งนี้เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรไทย และภายหลังการรวมธุรกิจบริษัท ม. จะเป็นผู้ถือหุ้นรายเดียวในบริษัท จ. รวมถึงบริษัทที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกันกับบริษัท จ. ทั้งหมด โดยบริษัทที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกันกับบริษัท จ. ที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย ได้แก่ บริษัท จ.๑ และ บริษัท จ.๒ จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างผู้ถือหุ้น เพียงแต่อยู่ภายใต้อำนาจสั่งการของบริษัท ม. ในฐานะบริษัทแม่เพียงผู้เดียว

๔. ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ

เมื่อพิจารณาตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ พบว่า การรวมธุรกิจครั้งนี้มีตลาดที่มีความทับซ้อนกันระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ จำนวน ๒ ตลาด ได้แก่ (๑) ตลาดธุรกิจนายหน้าประกันชีวิต และ (๒) ตลาดธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัย

๕. ขอบเขตตลาด

พิจารณาขอบเขตตลาดจากลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจ พบว่า บริษัท ม. (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) มีบริษัทในเครือที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทยจำนวน ๒ บริษัท ได้แก่ (๑) บริษัท ม.๑ ประกอบธุรกิจนายหน้าประกันชีวิตและนายหน้าประกันวินาศภัย และ (๒) บริษัท ม.๒ ประกอบธุรกิจการให้คำปรึกษาด้านผลประโยชน์ลูกจ้าง

สำหรับบริษัท จ. (ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ) มีบริษัทที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกันกับที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทยจำนวน ๒ บริษัท ได้แก่ (๑) บริษัท จ.๑ ประกอบธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัย และ (๒) บริษัท จ.๒ ประกอบธุรกิจนายหน้าประกันชีวิต

๖. ส่วนแบ่งตลาด

(๑) ตลาดธุรกิจนายหน้าประกันชีวิต

ภายหลังการรวมธุรกิจ ผู้ประกอบธุรกิจนายหน้าประกันชีวิตที่มีส่วนแบ่งตลาดสูงสุด คือ บริษัท ท. มีส่วนแบ่งตลาด ร้อยละ xxx รองลงมา คือ บริษัท ท.๑ และบริษัท อ. มีส่วนแบ่งตลาด ร้อยละ xxx และร้อยละ xxx ตามลำดับ โดยผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓) เท่ากับ ๔๓.๕๔ กรณีนี้จึงไม่เข้าข่ายหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด พ.ศ. ๒๕๖๑

(๒) ตลาดธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัย

ภายหลังการรวมธุรกิจ ผู้ประกอบธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัยที่มีส่วนแบ่งตลาดสูงสุด คือ บริษัท ท.๒ มีส่วนแบ่งตลาด ร้อยละ xxx รองลงมาคือ บริษัท ล. และบริษัท ค. มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ xxx และร้อยละ xxx ตามลำดับ โดยผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓) เท่ากับ ๒๘.๘๘ กรณีนี้จึงไม่เข้าข่ายหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด พ.ศ.๒๕๖๑

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ “ผู้ประกอบการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่งซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ” ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดว่า “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หมายความว่า การรวมธุรกิจที่ยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป และไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด”

ประเด็นวินิจฉัย

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ม. และบริษัท จ. ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คำวินิจฉัย

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ “ผู้ประกอบการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่งซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ” ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดว่า “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หมายความว่า การรวมธุรกิจที่ยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป และไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า การรวมธุรกิจกรณีนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่งหรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาว่า บริษัท ม. ผู้ประกอบธุรกิจที่ทำการรวมธุรกิจได้เข้าซื้อหุ้นทั้งหมดของบริษัท จ. ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ ผ่านทางบริษัทลูก คือ บริษัท ม.๓ ซึ่งเป็นบริษัทที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกันของบริษัท ม. ที่ประกอบธุรกิจลงทุนในบริษัทอื่นในประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นการเข้าซื้อหรือได้มาซึ่งหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง เพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจอื่น ตามข้อ ๔ วรรคหนึ่ง (๒) ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยการ หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงถือเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ โดย บริษัท ม. ผู้ประกอบธุรกิจที่ทำการรวมธุรกิจ มีบริษัทที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกันที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย ได้แก่ บริษัท ม.๑ และ บริษัท ม.๒ ส่วนบริษัท จ. ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีบริษัทที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกันที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย ได้แก่ บริษัท จ.๑ และ บริษัท จ.๒ ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กัน

ทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น การตรวจสอบการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ม. และ บริษัท จ. จึงต้องตรวจสอบผลกระทบที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาต่อมาว่า กรณีการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ม. และบริษัท จ. มีตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้จำนวน ๒ ตลาด ได้แก่ (๑) ตลาดธุรกิจนายหน้าประกันชีวิต และ (๒) ตลาดธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัย ซึ่งส่วนแบ่งตลาดภายหลังการรวมธุรกิจในตลาดธุรกิจนายหน้าประกันชีวิตและตลาดธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัยของบริษัทที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกัน บริษัท ม. และบริษัท จ. ที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย ไม่เข้าหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด พ.ศ. ๒๕๖๑ เนื่องจากภายหลังการรวมธุรกิจมีส่วนแบ่งตลาดใน ๑) ตลาดธุรกิจนายหน้าประกันชีวิต ร้อยละ xxx และ ๒) ตลาดธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัย ร้อยละ xxx และยอดเงินขายภายหลังการรวมธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจในเครือบริษัท ม. และบริษัท จ. ในตลาดธุรกิจนายหน้าประกันชีวิต คิดเป็นจำนวน xxx ล้านบาท และในตลาดธุรกิจนายหน้าประกันวินาศภัย คิดเป็นจำนวน xxx ล้านบาท ซึ่งไม่เกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท

การรวมธุรกิจกรณีนี้จึงมิใช่การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามความในข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจจึงไม่มีหน้าที่ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติรับทราบการยื่นแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ม. และ บริษัท จ. ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕